

[Niels Frederiksen.]

højttærende Landbrugsminister og det ærede Medlem Hr. Bording. Det var særlig Jordpriserne i Østjylland, det drejede sig om. Jeg vil gerne overfor den høje Rigsdag gøre Rede for tre Jordkøb, der i den senere Tid er foregaaet i det østlige Jylland, og hvor det drejer sig om noget af Østjyllands bedste Jord. Vi har nylig til Statens Jordlovsudvalg købt Holmstrupgaard, der ligger 5 km udenfor Aarhus, til Jordværdien; men dette Køb har kun kunnet foregaa til Jordværdien derved, at en Del af Brandforsikringssummen for nogle nedbrændte Bygninger kunde medvirke til, at Jordprisen blev sænket. Et andet stort Jordkøb i Jylland i den senere Tid angaar Lettenborg, der ligger mellem Skanderborg og Aarhus, en stor, god Gaard med glimrende Beliggenhed og gennemsnitlig Matrikeltakst 15 paa Arealerne, til en Pris af 750 Kr. pr. Tønde Land, 75 Kr. pr. Tønde Land over Jordværdien. Og det sidste, jeg vil nævne, er Købet af en Gaard, hvis Køb er under Opsejling, Nørmarksgaarden, 2 km udenfor Horsens, hvor vi ligger i Handel om 250 Tdr. Land til en Pris af henholdsvis 750 Kr. og 400 Kr. Denne Pris ligger henholdsvis for Engen 100 Kr. og for Agermark 150 Kr. over den officielt ansatte Jordværdi. Jeg nævner disse Priser, saa kan enhver Tilhører lede ud deraf, hvad han mener er rigtigt. Denne Pris for vel beliggende Jord med den Kvalitet og den Kulturtilstand er lav, i hvert Fald ikke højere, end Prisen for tilsvarende Jord var i 1914. Dette til Oplysning om dette Forhold.

Saa har jeg til Slutning nogle Bemærkninger angaaende Enkelthederne ved det af det radikale Venstre fremsatte Forslag til Hjælp for de kriseramte Landbrugere og andre Borgere, der ved Kronestigningen er kriseramt. Jeg behøver ikke at gaa stærkt i Enkeltheder og heller ikke at omtale Princippet i disse Forslag. Men jeg vil gerne have Lov til at anføre, at indenfor det radikale Venstre har vi fundet det betimeligt og rigtigt i Modsætning til det Mindretal i Landbrugsudvalget, som det ærede Medlem Hr. Holdgaard og jeg tilhørte, at fremsætte et fuldt udarbejdet Forslag til dette Formaalets Fremme, medens vi havde ment, at man kunde fremsætte Forslaget som Tillæg til den gældende Akkordlovgivning. Det af det radikale Venstre fremsatte Lovforslag, som jeg her henviser til, er altsaa et særligt Akkordlovsforslag, afstemt og udarbejdet efter det specielle Formaal, hvortil denne Lovgivning skal anvendes, og jeg er ikke i Tvivl om, at det er et dygtigt Arbejde,

der er udført ved dette Lovforslags Udformning, skønt det er blevet kritiseret af mange, idet man med en vis Ironi har henvist til Lovforslagets mange Paragraffer. Jeg vil sige om denne Udformning, at den vil uvægerligt være en overordentlig Støtte for de Lægfolk, der faar med denne Ordning at gøre. Vi har indenfor det radikale Venstre ment, at det var nødvendigt meget omhyggeligt at udforme Reglerne i Enkeltheder, fordi vi fuldt ud indser, at skal en Akkordlovgivning som den af os foreslaaede gennemføres med Held og med Virkning, vil det afhænge overordentlig meget af, hvordan de Faktorer, der kommer til at arbejde med Loven, er i Stand til at udrette deres Arbejde, og ikke mindst af de Udvalg, der nedsættes i Landets Retskredse, og som skal forestaa Akkordforhandlingerne paa Grundlag af den nøgterne, rigtige Vurdering af Ejendommens nuværende Værdi, der skal ligge til Grund for hele Sagens Afgørelse. Det er givet, at hvis det Arbejde ikke bliver udført rigtigt og samvittighedsfuldt, vil en Lovgivningsforanstaltning som den, vi her foreslaar, ikke blive til den Nytte, som den er tænkt at skulle blive.

Vi har dernæst ment, at for at faa den mest ensartede Afgørelse af disse Spørgsmaal i Landets forskellige Retskredse burde der være et Nævn, en Institution, som der kunde indgives Klage til fra de enkelte, og som da kunde undersøge, om der var Ensartethed i de Retsafgørelser, der blev truffet i de forskellige Retskredse. Jeg anfører dette, fordi vi fra det radikale Venstres Side er fuldt klare paa, at en Lovgivning som den, vi her forhandler om, og et Lovforslag som det, vi fra radikal Side har forelagt, strejfer ind paa saa vanskelige Omraader, at man ikke kan anvende for megen Omhu for at klarlægge de enkelte Situationer, som Administrationen ved denne Lovgivning kommer til at staa overfor.

Om den Moratorielovgivning, vi foreslaar, ikke generelt, men for de enkelte Tilfælde, har jeg gjort mine Bemærkninger, men vil alligevel føje til, at jeg anser en Foranstaltning som denne for overordentlig nødvendig og nyttig, og jeg vil sige til dem, der nærer Betænkeligheder ved at gaa til et saadant begrænset Moratorium, at disse Betænkeligheder dog maaske kunde overvindes, hvis man helt var klar paa, hvor tiltrængt en saadan Bestemmelse er, og hvem man er i Stand til at hjælpe ved den. For mig er der ikke den ringeste Tvivl om, at der ude omkring i Landbruget sidder i Huse og i Gaarde Tusinder af unge,